

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII

KWARTALNIK HISTORYCZNY

Rocznik LXXXV

Nr 1

WARSZAWA 1978

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII

KWARTALNIK HISTORYCZNY

ROCZNIK LXXXV
1978

1

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE
WARSZAWA 1978

KOMITET REDAKCYJNY

Ludwik Bazylow, Aleksander Gieysztor, Tadeusz Jędruszczak (redaktor), Irena Koberdowa, Witold Kula, Czesław Madajczyk, Marian Małowist, Jerzy Maternicki, Jerzy Michalski (zastępca redaktora), Edward Potkowski (sekretarz), Emanuel Rostworowski, Franciszek Ryszka, Henryk Samsonowicz, Monika Senkowska-Gluck, Marian H. Serejski Andrzej Skrzypek (sekretarz), Witold Stankiewicz, Jacek Staszewski, Jerzy Topolski, Marian Wojciechowski, Mieczysław Żywczyński.

ADRES REDAKCJI

Instytut Historii PAN

00-272 Warszawa, Rynek Starego Miasta 29/31, 31-02-61

Państwowe Wydawnictwo Naukowe — Warszawa, Miodowa 10

Nakład 3165+155. Ark. wyd. 24,5 Ark. druk. 16,0

Papier druk. sat. kl. III, 80 g. 70 × 100.

Oddano do składania 2.X.77 r. Podpisano do druku 30.I.78 r.

Druk ukończono w lutym 1978

Zam. 478

S-86

Cena zł 30,—

Warszawska Drukarnia Naukowa, Warszawa, Śniadeckich 8

СОДЕРЖАНИЕ

Анджей Поппе — Русь и Византия в 986—989 гг.	3
Эдвард Опалиньски — Политика пожалований Зыгмунта III Вазы на территории Познаньского и Калишского воеводств	25
Валерий Черепица — Связи польского освободительного движения с Белоруссией во второй половине 60—70 гг. XIX в.	37
Ян Мишгаль — Пропагандистская деятельность немецкого подполья в Опольской Силезии после войны в 1945—1949 гг.	51

ОБЗОРЫ — ПОЛЕМИКИ — ПРЕДЛОЖЕНИ

Данель Ольшевски — Источники и проблематика исследований по вопросу религиозности Польши в XIX в.	65
Генрик Ручиньски — Словацкая историография в 1960—75 гг. в глазах VII Съезда Словацкого исторического общества	75

РЕЦЕНЗИОННЫЕ СТАТЬИ И РЕЦЕНЗИИ

Ян Моленда — <i>Polski Słownik Biograficzny</i> т. XXI, XIX и XX века	85
Януш Сондель — По поводу римского права в <i>Kronika Polska</i> Кадлубка	95
Стефан Кеневич, Адам Галёс — Генрих Верещицки о союзе трех императоров	107
Ганна Ендрушак — О методах исследований по истории городов	115
Януш Жарновски — 20 лет „Z pola walki”	121
ПО СТРАНИЦАМ ИНОСТРАННЫХ ЖУРНАЛОВ	125
ХРОНИКА	238
IN MEMORIAM	244

TABLE DES MATÈRES

Andrzej Poppe — La Russie et Byzance en 986—989	3
Edward Opaliński — La politique des donations de Sigismond III Vasa en 1587—1632, sur le territoire des voïvodies de Poznań et de Kalisz	25
Walerij Czerepica — Le mouvement polonais de liberation nationale et la Russie au cours des annees soixante et soixante-dix du XIX ^e s.	37
Jan Misztal — L'activite de propagande deployee par les elements clandestins allemands en Silesie d'Opole, pendant les annés 1945—1949	51

REVUES — POLEMIQUES — PROPOSITIONS

Daniel Olszewski — Sources et problemes des recherches sur les reli- gions en Pologne au XIX ^e s.	65
Henryk Ruciński — L'historiographie slovaque en 1960—1975, vue par le VII Congres de la Societe historique slovaque	75

COMPTE RENDUS ET CRITIQUES

Jan Molenda — <i>Polski Słownik Biograficzny</i> t. XXI, XIX ^e et XX ^e s.	85
Janusz Sondel — Au sujet du droit romain dans <i>Kronika Polska</i> de Kadłubek	95
Stefan Kieniewicz, Adam Galos — L'alliance des trois empereurs de Henryk Wereszycki	107
Hanna Jędruszczyk — Les methodes de recherches sur l'histoire des villes	115
Janusz Żarnowski — Les vingt ans de „Z pola walki”	121
Lu dans la presse étrangere	125
Chronique	238
In memoriam	244

SPIS TREŚCI

Andrzej Poppe — Ruś i Bizancjum w latach 986—989	3
Edward Opaliński — Polityka rozdawnicza Zygmunta III Wazy na terenie województw poznańskiego i kaliskiego	25
Walerij Czerepica — Polski ruch narodowyzwoleńczy i Białoruś w latach sześćdziesiątych i siedemdziesiątych XIX stulecia	37
Jan Misztal — Działalność propagandowa podziemia poniemieckiego na Śląsku Opolskim w latach 1945—1949	51

PRZEGLĄDY — POLEMIKI — PROPOZYCJE

Daniel Olszewski — Źródła i problematyka badań nad religijnością polską XIX w.	65
Henryk Ruciński — Historiografia słowacka w latach 1960—75 w ocenie VII Zjazdu Słowackiego Towarzystwa Historycznego	75

ARTYKUŁY RECENZYJNE I RECENZJE

Jan Molenda — <i>Polski Słownik Biograficzny</i> , t. XXI. Wieki XIX i XX.	85
Janusz Sondel — W sprawie prawa rzymskiego w <i>Kronice Polskiej</i> Kadłubka	95
Stefan Kieniewicz, Adam Galos — O Henryka Wereszyckiego sojuszu trzech cesarzy	107
Hanna Jędruszczak — O metodach badań dziejów miast	115
Janusz Żarnowski — 20 lat „Z pola walki”	121

*

Dějiny Polska — Roman Heck	125
S. Płaza, Źródła rękopiśmienne do dziejów wsi w Polsce feudalnej — Stanisław Russocki	130
H. Büttner, Zur frühmittelalterlichen Reichsgeschichte an Rhein, Main und Neckar — Jerzy Strzelczyk	132
La noblesse au Moyen Age. XI ^e —XV ^e siècles — Maria Koczerska	136
W. Mägdefrau, Der Thüringer Städtebund im Mittelalter — Henryk Samsonowicz	139
K. Fritze, Bürger und Bauern zur Hansezeit — Maria Bogucka	142
M. Tichomirow, Rosja średniowieczna na szlakach międzynarodowych w XIV i XV wieku — Kazimierz Pacuski	144
S. Ekdahl, Die „Banderia Prutenorum” des Jan Długosz — eine Quelle zur Schlacht bei Tannenberg 1410 — Marian Biskup	146
R. Szczygieł, Konflikty społeczne w Lublinie w pierwszej połowie XVI w. Maria Bogucka	150

M. E. Welti, Giovanni Bernardino Bonifacio, marchese d'Oria im Exil 1557—1597 — Waclaw Urban	152
Renesans. Sztuka i ideologia — Andrzej Wyczański	154
M. Karpowicz, Sekretne treści warszawskich zabytków — Janusz Tazbir	159
Ja. A. Tichonow, Pomieszczeni krestjanie w Rossii — Alicja Falniowska-Gradowska	161
G. Chaussinand-Nogaret, La noblesse au XVIII siècle — Krystyna Zienkowska	164
M. Benkovská, Barskí Konfederáti a Prešov — Jerzy Michalski	171
J. Baszkiewicz, Maksymilian Robespierre — Mieczysław Zywczyński	172
K. Libelt, 1807—1875 — Adam Galos	175
L. A. Puntila, The Political History of Finland 1809—1966 — Henryk Batowski	175
H. N. Ingle, Nesselrode and the Russian Rapprochement with Britain 1836—1844 — Mieczysław Tanty	183
R. Rosdolsky, Die Bauernabgeordneten im konstituierenden österreichischen Reichstag 1848—1849 — Stefan Kieniewicz	185
Historia nauki polskiej, t. III, 1795—1862 — Stefan Kieniewicz	189
J. Bunzl, Klassenkampf in der Diaspora. Zur Geschichte der jüdischen Arbeiterbewegung — Ludwik Hass	193
J. R. Szaflik, O rząd chłopskich dusz — Zenon Kmiecik	198
E. R. Kantowicz, Polish-American Politics in Chicago 1888—1940 — Krzysztof Groniowski	200
A. A. Offner, The Origins of the Second World War — Przemysław Grudziński	204
H. H. Rass, Britische Aussenpolitik 1929—1931 — Tadeusz Cieślak	207
I. W. Michutina, Sowietko-polskije odnoszenija 1931—1935 — Andrzej Skrzypek	208
Zamojszczyzna. Sonderlaboratorium SS — Kazimierz Przybysz	211
B. Krasiewicz, Odbudowa szkolnictwa wyższego w Polsce Ludowej w latach 1944—1948 — Teofil Piotrkiewicz	213
M. Paradowska, Polacy w Ameryce Południowej — Krzysztof Smolana	215
San i potrzeby badań nad zbiorowościami polonijnymi — Maria Koreywo	218
Polacy w Austrii — Ewa Anuszevska	220
F. Bujak, Wybór pism — Stanisław Trawkowski	221
Badania z dziejów gospodarczych — Alicja Falniowska-Gradowska	226
The Modernization of Japan and Russia — Ryszard Stempłowski	230

NA ŁAMACH CZASOPISM ZAGRANICZNYCH

Teoria. Historia historiografii. Polonica — Stanisław Bębenek	234
---	-----

KRONIKA

Źródła ustne w badaniach historycznych — Michał Tymowski	238
Doroczna Konferencja Polish-American Historical Association — Z.L.	239
Spotkanie naukowe historyków francuskich i polskich — Jerzy Wyrozumski	240
Dziesięć tomów „Rocznika Kaliskiego” — Andrzej Nowak	242
Komunikat PTH	243

IN MEMORIAM

Hanna Lutzowa (1922—1977) — Jerzy Skowronek 244

LISTY DO REDAKCJI

O militariach w syntezie historii Polski — Mieczysław Wrzosek . . . 246

○ *Szkicach o kulturze staropolskiej* — Janusz Tazbir 247

Sprostowanie 247

TYLKO PRENUMERATA ZAPEWNI REGULARNE OTRZYMYWANIE

KWARTALNIK HISTORYCZNEGO

Cena prenumeraty krajowej:

rocznie zł 120—
półrocznie zł 60—

Instytucje państwowe, społeczne, zakłady pracy, szkoły itp. mogą zamawiać prenumeratę wyłącznie w miejscowych Oddziałach i Delegaturach RSW „Prasa-Książka-Ruch”.

Prenumeratory indywidualni mogą opłacać w urzędach pocztowych i u listonoszy, lub dokonywać wpłat na konto PKO Nr 1-6-100020 RSW „Prasa-Książka-Ruch”, Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw, Warszawa ul. Towarowa 28 (w terminie do 10 dnia miesiąca poprzedzającego okres prenumeraty).

Prenumeratę za zleceniem wysyłki za granicę, która jest o 40% droższa od prenumeraty krajowej, przyjmuje RSW „Prasa-Książka-Ruch”, Biuro Kolportażu Wydawnictw Zagranicznych Warszawa, ul. Wronia 23, konto PKO Nr 1-6-100024.

Bieżące i archiwalne numery można nabyć lub zamówić we Wzorcowni Wydawnictw Naukowych PAN-Ossolineum-PWN, 00-901 Warszawa, Pałac Kultury i Nauki (wysoki parter) oraz w księgarniach naukowych „Domu Książki”.

Sprzedaż egzemplarzy zdezaktualizowanych, na uprzednie pisemne zamówienie, prowadzi RSW „Prasa-Książka-Ruch”, Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw, 00-958 Warszawa, skr. poczt. 12.

Subscription orders can be sent directly to:

„Ars Polona — Ruch”
Warszawa 1
P.O. Box 154

sending remittance of \$ 14.— through the
Bank Handlowy, Warszawa, ul. Traugutta 7